

Таким чином, можна зробити висновок, що час в якій відбувається трансформація вищих навчальних закладів є досить складним, але і в той же час необхідним, назрівшим. Вузи вимушені шукати нові підходи по зацікавленості і конкурентоспроможності на ринку національному і міжнародному. Це формулює майбутні потреби в якості освітніх послуг, асортимент вибору, з часом сформулює переваги саме по конкретному вибору для майбутнього фахівця. Жорстка боротьба, але так необхідна сьогодні.

УДК 37.09

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*Плотніков Є. К. ст.. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Закони та закономірності, природні явища та реальні процеси життєдіяльності мають певний порядок. Вивчаючи природні явища, аналізуючи процеси життєдіяльності та взаємозв'язок між ними можна стверджувати що процес фізичного виховання не є винятком. Вивчаючи природу цих закономірностей, наукові дослідження спрямовані на пізнання цих закономірностей з подальшим впровадженням в освітній процес. Фізичне виховання в закладах вищої освіти спирається на рівень пізнання законів природи, розробляючи та впроваджуючи в освітній процес вміння та навички використання цих процесів. Пізнання цих закономірностей, їх вивчення допомагає краще керувати процесом фізичного виховання.

Процес пізнання, виходячи з педагогічних закономірностей будується на принципах (від лат. *principium* – основа). Педагогічною основою фізичного виховання є система основних вимог до навчання та виховання. Дотримання вимог та законів, міждисциплінарних зв'язків має можливість ефективно використовувати накопичені знання що направлені на всебічний розвиток особистості [1].

Принципи та їх значення у сфері фізичного виховання. Навчально-виховний процес у закладі вищої освіти передбачає систему реалізації педагогічних принципів які спрямовані на підвищення ефективності усіх структурних компонентів фізичної

культури. Структурні компоненти навчально-виховного процесу: фізичне виховання, спорт та фізична рекреація як складова частина змісту навчання визначає основні вимоги до побудови, змісту, методів і організації процесу формування фізичної культури особистості. Педагог, викладач фізичного виховання як суб'єкта педагогічної дії, студент як об'єкта дії знаходяться у тісному взаємозв'язку спільної діяльності.

Загально-педагогічний підхід передбачає методологічні основи. Загально-педагогічний підхід реалізується через виховання та навчання особистості. Ці принципи, які базуються на свідомості й активності студента, використовуються в освітньому процесі у форматі наочності, доступності, систематичності та свою суттю відображають загальний стан сучасної педагогічної технології.

Другий підхід полягає у формуванні системи уніфікованих принципів у сфері фізичної культури ґрунтуючись на наукових знаннях у споріднених галузях.

Перша група принципів показує соціально-педагогічні детермінанти, виконуючи його соціальне замовлення. У сфері фізичної культури це система принципів оздоровчої спрямованості виховного процесу, гармонійного розвитку особистості, принципи цільової підготовки до трудової та оборонної діяльності.

Друга група базується на методичних принципах. Це означає сукупність принципів придбаних в період навчання, розвитку фізичних якостей у процесі тренувальної діяльності які відображає загальні закономірності навчально-виховної діяльності у процесі занять фізичними вправами. Принципи фізичного виховання конкретизуються відповідно до специфіки педагогічного процесу у сфері фізичної культури спрямовані на вивчення методології та особливостей навчання рухових дій.

Третя група принципів відображає специфічні закономірності побудови навчально-виховного процесу. Процес до якого входять основні тренувальні принципи: безперервність, послідовність, спрямованість на досягнення результатів, єдності загальної та спеціальної підготовки, єдності поступового збільшення навантаження, хвилеподібності, циклічності. Отже, уніфікована система принципів фізичної культури інтегрує усі три зазначені групи принципів у цілісний процес формування фізичної культури суспільства й особистості [2].

Педагогіка фізичної культури відноситься до категорії

функціональної педагогіки яка вивчає проблеми навчання й виховання людей у різних сферах діяльності. Педагогіка фізичної культури має сприяти опануванню майбутніми вчителями, тренерами теоретичними основами педагогічної науки в сфері фізичної культури, готувати до осмисленого оволодіння професійними вміннями й навичками. Останнім часом займає провідне місце у системі спеціальної професійної підготовки студентів педагогічних вищих навчальних закладів, яка забезпечується вивченням специфічних аспектів педагогічної діяльності, наданням високоякісної освіти, яка ґрунтується на принципах гуманізації, толерантності, демократизації, неперервності й варіативності, адаптивності та оптимальності з метою підготовки висококваліфікованих фахівців з фізичної культури для органів освіти, науки і культури, організацій та установ.

Ковальчук Г.П., Присакар В.В. (2012) досліджували не лише виховання, але й навчання. Тому, у нашому розумінні, педагогіка – це сукупність теоретичних і прикладних наук, що вивчають процеси виховання, навчання і розвитку особистості людини [3].

Однією з провідних тенденцій розвитку сучасної педагогічної науки є подальша диференціація педагогічних знань, тому поява нової галузі – педагогіки фізичної культури – явище закономірне. Передумовами виокремлення педагогіки фізичної культури в самостійну галузь науки про виховання стали філософські і прогресивні педагогічні традиції в галузі фізичної культури та вихід знань про педагогічні закономірності фізкультурно-спортивної діяльності за межі фізичної культури [4].

Література:

1. Храмов Ю. А. Наукові школи в НАН України. Наука та наукознавство. 2008. № 4. С. 122–133
2. Зербіно Д. Д. Наукова школа: лідер і учні (наукова концепція). Львів : Євросвіт, 2001. 208 с.
3. Мельник О. О. Історія науки і техніки: Навчальний посібник . Мелітополь: ФО-Одноріг Т. В., 2018. 310 с.
4. Терехов О. В. Педагогічне забезпечення фізичного виховання у вищій школі. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2016. Т. 2. С. 99–103.